

AAM-001-0014105

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2016

Sociology : EL. - II

(Social Anthropology) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014105

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ આપેલ છે.
(૩) પ્રશ્ન-૧ MCQ ના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

૧ M.C.Q.

૨૦

(૧) ભારતમાં _____ યુનિવર્સિટીમાં સૌ પ્રથમ માનવશાસ્ત્ર વિભાગ શરૂ કરવામાં આવ્યો.

- (A) કલકત્તા (B) લખનૌ
(C) મુંબઈ (D) મદ્રાસ

(૨) વ્યવહારિક સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું છે ?

- (A) ગામડાનો વિકાસ (B) શહેરનો વિકાસ
(C) આદિવાસી સમાજનો વિકાસ (D) ઔદ્યોગિક વિકાસ

(૩) માનવશાસ્ત્ર એ માનવીના જૂથ, વર્તનો અને સર્જનનો અભ્યાસ કરતું વિજ્ઞાન છે. એ કોનો વિચાર છે ?

- (A) ક્લિફા આયર (B) જેમ્સ ફેઝર
(C) કોબર (D) મજુમદાર અને મદન

(૪) કઈ સાલમાં બ્રિટીશ સરકારે એન્થ્રોગ્રાફિક સર્વે ઓફ ઈન્ડિયાની સ્થાપના કરી ?

- (A) ૧૯૦૫ (B) ૧૯૦૧
(C) ૧૯૦૭ (D) ૧૯૧૦

- (પ) આદિમસમાજનો અભ્યાસ કયા સમાજને સમજવામાં ઉપયોગી બને છે ?
- (A) ગ્રામીણ સમાજ (B) આધુનિક માનવસમાજ
(C) શહેરી સમાજ (D) પશ્ચિમી સમાજ
- (દ) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનું નામાભિધાન સૌ પ્રથમ કોણે આપ્યું ?
- (A) જેમ્સ ફેઝર (B) ક્રિષ્ના આયર
(C) એરિસ્ટોટલ (D) ચાર્લ્સ ડાર્વિન
- (૭) આદિવાસી વસ્તીમાં એક હજાર પુરૂષો દીઠ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ _____ છે.
- (A) ૯૭૨ (B) ૯૫૦
(C) ૯૬૦ (D) ૯૪૪
- (૮) આદિવાસીઓમાં આર્થિક વિનિમયની કઈ પ્રથા પ્રચલિત છે ?
- (A) બજાર (B) વેપાર
(C) નફો (D) વસ્તુવિનિમય
- (૯) શારીરિક, માનસિક અને સામાજિક સંતોષકારક સ્થિતિને આરોગ્ય કહેવાય એવો મત કોણે આપ્યો ?
- (A) એ.કે. બસુ (B) બ્રુમેન
(C) અમરકુમાર સિંઘ (D) આરોગ્ય સંસ્થાએ
- (૧૦) ભારતમાં આદિવાસી સ્ત્રીઓનો સામાજિક દરજ્જો ઊંચો હોવાનું કોણે નોંધ્યું ?
- (A) રિવર્સ અને ડાલ્ટન (B) મજુમદાર અને મદન
(C) બ્રુમ અને સેલ્ઝનિક (D) હટ્ટન અને હન્ટન
- (૧૧) આદિવાસી અર્થવ્યવસ્થામાં શ્રમવિભાજનનું કયું સ્વરૂપ જોવા મળે છે ?
- (A) જટિલ (B) સૂક્ષ્મ
(C) સાદુ (D) વિશેષ
- (૧૨) આદિવાસીઓની અર્થ વ્યવસ્થાનો મુખ્ય સ્ત્રોત કયો છે ?
- (A) મજૂરી (B) વેપાર
(C) કુદરત (D) કારીગરી

- (૧૩) મોટાભાગના આદિવાસીની મુખ્ય સમસ્યા કઈ છે ?
- (A) ગરીબી (B) દેવુ
(C) બેકારી (D) નીચુ જીવનધોરણ
- (૧૪) સામાજિક ઉત્ક્રાંતિનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
- (A) રેડકલિફ બ્રાઉન (B) હર્બટ સ્પેન્સર
(C) ચાર્લ્સ ડાર્વિન (D) મેલિનોવસ્કી
- (૧૫) કયુ લક્ષણ માનવસમાજ અને પ્રાણીસમાજને એકબીજાથી ભિન્ન પાડે છે ?
- (A) સંસ્કૃતિ (B) સમાજ
(C) જૂથ (D) સમૂહ
- (૧૬) આદિવાસી માટેનો “પંચશીલ”નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
- (A) જવાહરલાલ નહેરુ (B) મહાત્મા ગાંધીજી
(C) લાલબહાદુર શાસ્ત્રી (D) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ
- (૧૭) બ્રિટીશ માનવશાસ્ત્રીએ મેલિનોવસ્કીએ _____ દષ્ટિબિંદુથી સંસ્કૃતિનો ખ્યાલ પ્રસ્તુત કર્યો.
- (A) તુલનાત્મક (B) રચનાતંત્રીય
(C) ઐતિહાસિક (D) કાર્યાત્મક
- (૧૮) ભારતીય સમાજનાં સંદર્ભમાં સામાજિક માનવશાસ્ત્ર અને સમાજશાસ્ત્ર વચ્ચેનો ભેદ કૃત્રિમ હોવાનું કોણે કહ્યું ?
- (A) ડૉ. એસ.સી. દૂબે (B) એમ.એન. શ્રીનિવાસ
(C) ડૉ. રાધાકમલ મુખરજી (D) ડૉ. જી.એસ. ધુર્યે
- (૧૯) સામાજિક માનવશાસ્ત્રમાં કઈ સંશોધન પદ્ધતિનો સવિશેષ ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
- (A) તુલનાત્મક પદ્ધતિ (B) કાર્યાત્મક પદ્ધતિ
(C) ક્ષેત્રકાર્ય પદ્ધતિ (D) ઐતિહાસિક પદ્ધતિ
- (૨૦) _____ માનવશાસ્ત્રીએ ૧૯૨૧માં “મેન ઈન ઈન્ડિયા” નામનું સામાયિક શરૂ કર્યું.
- (A) ચટ્ટોપાધ્યાય (B) બી.એસ. ગુહા
(C) એસ.સી. રોય (D) આશુતોષ મુખરજી

- ૨ બેમાંથી કોઈ પણ એક લખો. ૧૦
- (૧) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનું મહત્વ વર્ણવો.
- અથવા**
- (૨) આદિવાસીઓની અર્થવ્યવસ્થાની મૂળભૂત ખાસિયતોની ચર્ચા કરો.
- ૩ બેમાંથી કોઈ પણ એક લખો. ૧૦
- (૧) ભારતમાં માનવશાસ્ત્રના વિકાસના તબક્કાઓ સમજાવો.
- અથવા**
- (૨) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો અર્થ આપી તેનું અભ્યાસક્ષેત્ર વર્ણવો.
- ૪ (અ) ટૂંકમાં ઉત્તરો લખો : (બેમાંથી એક) ૦૮
- (૧) આદિવાસી સમાજમાં સ્ત્રીઓનો શૈક્ષણિક દરજ્જાની ચર્ચા કરો.
- અથવા**
- (૨) માનવશાસ્ત્રની શાખાઓ વર્ણવો.
- (બ) ટૂંકમાં ઉત્તરો લખો : (બેમાંથી એક) ૦૮
- (૧) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સાથેનો સંબંધ દર્શાવો.
- અથવા**
- (૨) સંસ્કૃતિ એટલે શું? સંસ્કૃતિના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
- ૫ ટૂંક નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
- (૧) તુલનાત્મક પદ્ધતિ.
- (૨) સંસ્કૃતિ અને મેલિનોવસ્કીનો ખ્યાલ.
- (૩) આદિવાસી સમાજમાં સ્ત્રીનો ધાર્મિક દરજ્જો.
- (૪) ધર્મ અને જાદુનું મહત્વ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) All question are compulsory.
 - (2) Right side figures indicate marks of each question.
 - (3) Answer of Q No. 1 MCQ give in answer book.

1 M.C.Q. 20

- (1) _____ University has started first time department of Anthropology in India.
(A) Kolkata (B) Lucknow
(C) Mumbai (D) Madras
- (2) What is the main aim of behaviour social anthropology ?
(A) Rural development
(B) Urban development
(C) Development of tribal society
(D) Industrial development
- (3) Who's thought is Anthropology in the science of study about group behaviour and creations of human ?
(A) Krishna Ayar (B) James Fazar
(C) Crober (D) Majumdar-Madan
- (4) In which year Anthropology survey of India was established by British Government ?
(A) 1905 (B) 1901
(C) 1907 (D) 1910
- (5) Which study of tribal society become useful for understanding the society ?
(A) Rural society (B) Modern human society
(C) Urban society (D) Western society

- (6) Who gave the name "Social Anthropology" first ?
 (A) James Frazer (B) Krishna Ayar
 (C) Aristotal (D) Charles Darwin
- (7) In the tribal population male-female ratio is _____.
 (A) 972 (B) 950
 (C) 960 (D) 944
- (8) Which economy exchange tradition is most popular in the tribals ?
 (A) Market (B) Business
 (C) Profit (D) Thing barter
- (9) Who gave the opinion that the health is physically, mentally and socially completely satisfied circumstances ?
 (A) S.K. Basu (B) Bruman
 (C) Amarkumar Singh (D) Health Institution
- (10) Who noted that the social status of tribal women is high in India ?
 (A) Rivers and Dalten (B) Majumdar and Madan
 (C) Brown and Selznic (D) Hutton and Huntan
- (11) Which characteristics of Division of labour is seen tribal economy ?
 (A) Complicated (B) Micro
 (C) Simple (D) Special
- (12) Which is the main source to live in the tribals ?
 (A) Labour (B) Business
 (C) Nature (D) Craft
- (13) Which is the ma in problems of almost tribals ?
 (A) Poverty (B) Debt
 (C) Umemployment (D) Low livelihood

- (14) Who gave the theory of social evolution ?
- (A) Radcliff Brown (B) Herbart Spencer
(C) Charles Darwin (D) Malino Waski
- (15) Which characteristics difference between human society and animals society ?
- (A) Culture (B) Society
(C) Group (D) Mass
- (16) Who gave the theory of "Punchshil" for tribal people ?
- (A) Javaharlal Nehru (B) Mahatma Gandhiji
(C) Lalbahadur Shastri (D) Sardar Vallabhbhai Patel
- (17) British Anthropologist Malino Waski has presented the concept of culture the _____ point of view.
- (A) Comparative (B) Structural
(C) Historical (D) Functional
- (18) Who said the difference between social Anthropology and sociology is systematic in context of the society.
- (A) Dr. S.C. Dube
(B) M.N. Srinivas
(C) Dr. Radhakamal Mukherjee
(D) Dr. G.S. Ghurya
- (19) Which research method is specially used in social Anthropology ?
- (A) Comparative method (B) Functional method
(C) Field work method (D) Historical method
- (20) _____ Anthropologist has started "Man in India" magazine in 1921.
- (A) Chattopadhyay (B) B.C. Guha
(C) S.C. Roy (D) Asutosh Mukherjee

- 2** Write any one : **10**
- (1) Describe the importance of social Anthropology.
- OR**
- (2) Discuss the fundamental characteristics of tribal economy.
- 3** Write any one : **10**
- (1) Explain the stages of development of social Anthropology in India. .
- OR**
- (2) Give the meaning of social Anthropology and describe the study matter of social Anthropology.
- 4** (a) Write answer in short : (any one) **08**
- (1) Describe the educational status of women in tribal Society.
- OR**
- (2) Describe the branches of Anthropology.
- (b) Write answer in short : (any one) **08**
- (1) Describe the relation of social Anthropology with sociology and history.
- OR**
- (2) What is the culture ? Discuss the characteristics of the culture.
- 5** Write short note : (any two) **14**
- (1) Comparative method.
- (2) Concept of culture by MalinoWaski.
- (3) Religion status of women in tribal society.
- (4) Importance of religion and magic.